

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás	
Tárgy	614.41
Hely	
Szerző:	Kőbányai György
Cím:	
Ma reggel levegőrázián a fővárosban 1959	
Forrás:	Hol legporosabb, legfűstösebb Budapest
	1959. V. 14.
	(ldő)
	(Köt. v. füz.)
	(Oldal)
	Helyszám
	Személy

Mérik a levegő szennyezettségét a Bajcsy-Zsilinszky út és Rudas László utca sarkán. (Foto: Sándor)

Palackokkal, dobozokkal, üvegsövekekkel felszerelve indultunk ma kora reggel egy kis kutatócsoporttal a pesti terekre, utcákra: *pesti levegőt gyűjteni, tartályokba, vegyszeres dobozokba, vizsgálati mintát venni. Kormot, port, szennyezett levegőt gyűjtötünk.*

Készül a főváros „légtérképe”: az OKI és a BUVÁTI (várostervező intézet) mérnökei, orvosai készítik. A megrendelő a fővárosi tanács. Szükség van rá, a város tizenöt éves fejlesztési tervéhez tartozik: tudunk kell, *milyen legyen majd az ésszerű, egészséges forgalomirányítás, hol építkezünk, hol ne, hol kellene a forgalmi góccokat lazítani, hogyan kellene a szétterülő „széndioxid-foltokat” a város térképéről elhalványítani.*

A vizsgálat ideje: kora reggel, csúcsforgalom. A kormot egy igen érzékeny szűrőpapír gyűjti össze: a műszerbe szo-

rított papíron *tíz liter levegőt* fűjtatnak át, s ami fennmarad — fekete vagy szürke kis foltok — *annak mennyiségét színskálával mérik le.* Pest legkormosabb helye ma reggel az *Alagút volt.* A *Rottenbiller utcán sötétebb folt jelzi a kormot, mint a Marx téren.* A *Boráros téren erősebb.*

Ceruzácska hosszú üvegsöb-ben fehér színű kristály van: *jódpentoxid.* De csak addig fehér, *míg szénmonoxid nem éri.* Az autók kipufogó gázai! A ceruzácska — rajta skála méri az arányt — *megzöldül a szénmonoxidtól.* Hol szívhaták a pestiek ma reggel a legtöbb szénmonoxidot? Az első helyen itt is az *Alagút vezet.* Majd — nem rangsorban — a *Boráros tér, s az új terelő-utcák: Dohány utca, Akácfa utca,* s igen előkelő helyet foglal el a *Rottenbiller utca* a Lövölde térnél. (Tudni kell: csúcsforgalomban történt a mérés, a szénmonoxidot a szél kifújja, eloszlatja; az adatok nem állandóak.)

A *kéndioxid.* Ez a legjelentősebb szennyeződési mutató a nagyvárosok életében. *Főleg a*

széntüzeléstől, a gyárak füst-felhőtől van. Budapest híres erről. Vetekszik Londonéval. Csakhogy nálunk, szerencsénkre, klíma szempontjából sokkal kedvezőbb helyzetben vagyunk, s így igen ritkán — mint például idén március 16-án — fordul elő, hogy köd is van, füst is van, s ezért *egyiptomi sötétség száll a városra.* Üvegsöb-e fogjuk a kéndioxidot, az üvegsöb-ben jódos-lúgos oldat van. A *kéndioxid-foltok összefüggően majd az egész város térképén található.* Még a Margitszigeten is! Az *óbudai gyárak fűjják föléje.* Hogy lehetne ezen segíteni? A javaslat: *a gyárak racionális tüzelésével jelentősen enyhíteni lehetne a bajokon.* Jelenleg 18—20 kürtő állandóan bocsátja a sziget fölé a szennyező levegőt. A kürtőket ha korszerűsítének, közös hőerőműbe összevonják, a szennyeződést egyharmadára lehetne csökkenteni.

Klór csak elszigetelt foltokban fekszik a város fölött. Fő-

leg az Illatos út és az óbudai textilgyárak környékén.

Palackba — mint amilyen egy félliteres tokaji aszú — *levegőt fűjtatunk, mintát veszünk.* Ez a széndioxid-vizsgálat mintája lesz majd a laboratóriumban. A *porszámológót is elindítottuk.* A szerkezet levegőt szív egy számozott, zselével bevont vékony lemezke-re. *Hány porszem tapad rá?* Hol találtuk ma reggel a levegőben a legtöbb porszemet? Pillanatnyilag a *kőbányai Maglódi úton.* Általában a *budai oldal kevésbé poros, mint a pesti oldal.*

A méréseknél pontos időt, a szél sebességét, a meteorológiai viszonyokat számításba veszik. Magából az adatokból még végső következtetést nem lehet levonni, hisz az adatok óránként változhatnak. Egyelőre körültekintő tudományos adatgyűjtés folyik: *tudósok, kutatók hosszú munkája lesz a pontos légtérkép elkészítése és az abból adódó következtetések levonása.*

Kőbányai György